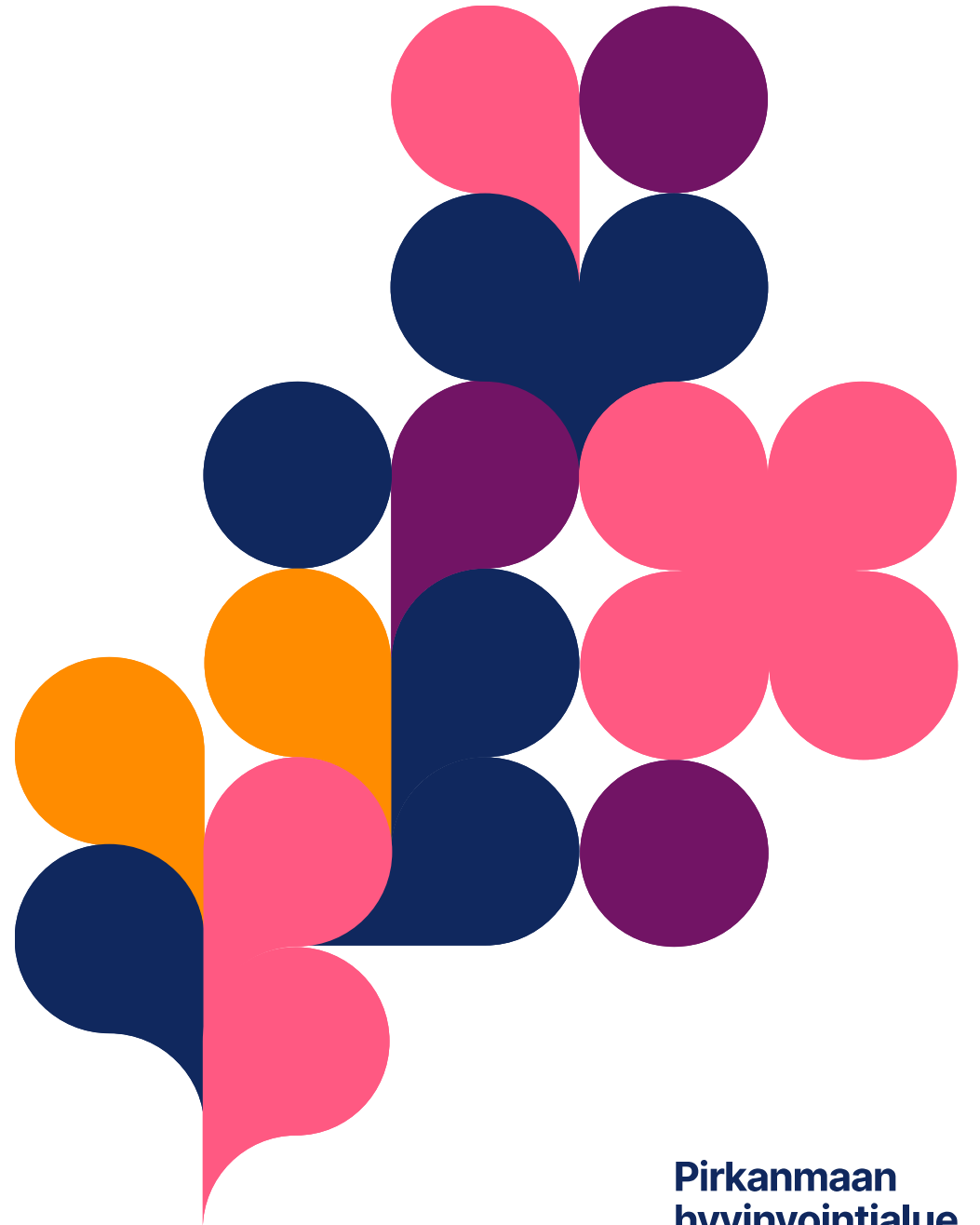

Hallintosäännön muutosehdotukset

Aluehallitus 29.1.2024

Aluevaltuusto 12.2.2024

Hallintojohtaja Vuokko Ylinen
Hallintopalvelujohtaja Miia Luukko
Hallintolakimies Vilma Kiilunen
muut asiantuntijat

Aikataulutus

- HA-jory 9.1.2024
- Sote-jory 10.1.
- Kopa-jory 10.1.
- Aluehallituksen työpajat 11.1. + 12.1.
- Päätösvalmisteluverkosto 12.1.
- Hallinnon johtotiimi 16.1.
- Pela-jory 17.1.
- Tukipalveluiden jory 17.1.
- Asiakkuus- ja laatujaosto 22.1.
- Yhteistoimintaelin 23.1.
- Tulevaisuus- ja strategiavaliokunta 23.1.
- HA-jory 23.1.
- Aluehallitus 29.1.
- Aluevaltuusto 12.2.

Sisällys

- Palveluverkkoa koskeva päätöksenteko
- HR (laajempi tarkastelu syksyllä 2024)
- Hankinnat
- Omavalvonta
- ARA-lainsäädäntöä koskeva päätöksenteko
- Toimivalta vakavissa häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa
 - Erityisesti sote-johtaja
- Rahatoimen tehtävät ja päätösvalta
- Vaikuttamistoimielimet: nuorisovaltuuston aloiteoikeus

**Eesitys muutosten
voimaantulosta:
1.3.2024-**

Palveluverkkoa koskeva päätöksenteko

Hallintosäännön muutokset – palveluverkkoa koskeva päätöksenteko (AV ja AH) 1/2

Hallintosäännön kohta	Vanha kirjaus	Uusi kirjaus	Perustelu tai tarkennus muutokseen liittyen
5 § Aluevaltuuston tehtävät ja päätösvalta	Aluevaltuusto päättää 16. palveluverkon kehittämisen periaatteista.	Aluevaltuusto päättää 16. Strategiaan* perustuvan palvelujen verkoston periaatteista , jotka liittyvät palvelutarpeeseen vastaamiseen, palvelujen saatavuuteen ja saavutettavuuteen, henkilöstön riittävyyteen, kustannusten hallintaan sekä tarvittavien investointien mahdollistamiseen.	Erillinen diasetti lii tyytä tähän kohtaan. Aluevaltuuston toimivaltaa jatkotarkastellaan luottamushenkilöille tehdyn kyselyn tulosten perusteella syksyn 2024 aikana. Suunnitteilla, että aluevaltuusto jatkossa päättäisi ohjelmista ja aluehallitus suunnitelmista, joka vaatii tiettyjen ohjelmien ja/tai suunnitelmien päivityksen.
	-	16.a Palvelujen verkoston kehittämiseen liittyvät strategisesti merkittävät ohjelmat (ei määritellä ohjelmia nimeltä). (Vanha ehdotus) Uusi muotoilu (22.1.2024): 16.a Palvelujen verkoston kehittämiseen liittyvistä merkittävistä ohjelmista ja niiden muutoksista	Uusi 16a. kohta (erillinen diasetti) 4.3. AV seminaari + kokous / mm. VAPA2035 ohjelma Tätä kohtaa muotoillaan vielä HA jory 23.1./vy Palveluverkkoon liittyvät <u>ohjelmat</u> AV:n päätösvaltaan.

Hallintosäännön muutokset – palveluverkkoa koskeva päätöksenteko (AV ja AH) 2/2

Hallintosäännön kohta	Vanha kirjaus	Uusi kirjaus	Perustelu tai tarkennus muutokseen liittyen
10a § Aluehallituksen päätösvalta	Aluehallitus päättää 1. hyvinvointialuestrategi- aa toteuttavista merkittävistä ohjelmista ja suunnitelmista --	Aluehallitus päättää 1. hyvinvointialuestrategiaa toteuttavista merkittävistä ohjelmista ja suunnitelmista, jotka eivät kuulu aluevaltuuston pätösvaltaan 1a. palvelukohtaisista palveluverkkosuunnitelmista aluevaltuuston käymän lähetekeskustelun pohjalta	AH:n päätösvalta jaetaan kahteen ryhmään. Muut ohjelmat ja suunnitelmat sekä palvelujen verkkoon liittyvät suunnitelmat. Erillinen diaesitys liittyy tähän kohtaan. Lähetekeskustelun sitovuus perustuu aluevaltuuston, aluehallituksen ja viranhaltijoiden väliseen luottamukseen. Lähetekeskustelut voidaan käydä pykäläasioina aluevaltuustossa (julkinen asia).
10a § Aluehallituksen päätösvalta EI ESITETÄ TÄLLÄ KIERROKSELLA	3. Hyvinvointialuetasoisesta toimitilaohjelmasta 19. Asiakaskokemus- ja osallisuuden ohjelmasta	3. Hyvinvointialuetasoisesta toimitilaohjelmasta 19. Asiakaskokemus- ja osallisuuden ohjelmasta	Tästä siirrosta AV:lle on keskusteltu, mutta vaikuttaa olennaisesti myös KoJan valmistelutehtäviin, joten jätetään mahdollinen siirto myöhempään vaiheeseen. Valmistellaan syksyllä 2024 osana toimielinrakenteen mahdollisia muutoksia. Aluehallitus päättäisi jatkossakin toimitilaohjelmaan perustuvasta toimitilasuunnitelmasta. Asiakaskokemus- ja osallisuusohjelman hyväksyminen ehdotetaan siirrettäväksi AV:n päätösvaltaan. Vaikuttaa myös HS:n kohtiin 11 luku ja asiakkuus- ja laatujaoston tehtäviin. Valmistellaan syksyllä 2024.

HR

Hallintosäännön muutokset - HR

Hallintosäännön kohta	Vanha kirjaus	Uusi kirjaus	Perustelu muutokselle
45 § Henkilöstön valinta	Hyvinvointialuejohtaja voi ottaa työsuhteeseen tai virkasuhteeseen hyvinvointialueella tarvittavan valmisteluhenkilöstön talousarvion puitteissa.	- (poistettu) Säilytetään.	Aiempi hallintosäännön kirjaus on koskenut hyvinvointialueen järjestämisvastuun siirron valmistelua. Hallintosäännön kirjaus ei ole enää ajankohtainen.
48 §	<p>Puuttuu kokonaan: 2. Virka- ja työehtosopimukseen perustuvien paikallissopimusten hyväksyminen -> hyvinvointialuejohtaja tai määräämänsä (edelleen delegoitavaksi)</p> <p>Puuttuu kokonaan: 3. Sovintosopimusten hyväksyminen palvelussuhteisiin liittyvissä riita-asioissa -> palvelussuhdepäälliköt?</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tehtäväaluejohtaja tai määräämänsä (edelleen delegoitavaksi) - HA jory 9.1. 	<p>Uusi 48 a § Paikallissopimukset ja riita-asioiden neuvottelusopimukset</p> <p>Hyvinvointialuejohtaja tai hänen määräämänsä hyväksyy paikallisiin virka- ja työehtosopimukseen perustuvat paikallissopimukset.</p> <p>Tehtäväaluejohtaja tai hänen määräämänsä hyväksyy palvelussuhteisiin liittyvien riita-asioiden neuvottelusopimukset.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Merkittävät taloudelliset vaikutukset, joten päätösvalta siirrettäisiin niille, joilla myös budjettivastuu. • Laki kunnan ja hyvinvointialueen työehtosopimuksesta (670/1970) • Laki kunnan ja hyvinvointialueen virkaehtosopimuksista (669/1970) <p>Jos työehtosopimuksen soveltamisesta tai työntekijän palkasta taikka muusta palvelussuhteen ehdosta päättäminen on työehtosopimuksessa jätetty hyvinvointialueen tai hyvinvointiyhtymän harkintaan, aluevaltuuston päätösvaltaa voidaan sen estämättä, mitä hyvinvointialueesta annetun lain (611/2021) 96 §:ssä säädetään, hallintosäännöllä taikka muutoin aluevaltuuston päätöksellä siirtää muulle hyvinvointialueen viranomaiselle.</p>

Hankinnat

Hallintosäännön muutokset – Hankinnat 1/6

Hallintosäännön kohta	Vanha kirjaus	Uusi kirjaus	Perustelu tai tarkennus muutokseen liittyen
22 § 2. kohta	<p><u>Sosiaali- ja terveystoimintajohtajan, pelastustoimintajohtajan, tukipalvelujohtajan ja konsernipalvelujohtajan päätösvalta</u></p> <p>Johtaja päättää alaisensa palvelutuotannon ja tehtäväalueen osalta</p> <p>- sopimusten hyväksymisestä ja sopimuksen aikaisista toimista kuten sopimuksen päättämisestä sekä optioiden käyttöönottamisesta.</p>	<p><u>Sosiaali- ja terveystoimintajohtajan, pelastustoimintajohtajan, tukipalvelujohtajan ja konsernipalvelujohtajan päätösvalta</u></p> <p>Johtaja päättää alaisensa palvelutuotannon ja tehtäväalueen osalta</p> <p>- sopimusten hyväksymisestä ja sopimuksen aikaisista toimista kuten sopimuksen päättämisestä muiden kuin hankintojen osalta. sekä optioiden käyttöönottamisesta.</p>	<p>Siirretään hankintoja koskeva toimivalta kokonaan 62 §:ään.</p> <p>Selkeyttää päätösvaltaa.</p>
61 § 2 mom.	<p>Hyvinvointialuejohtaja päättää</p> <p>3. Irtaimen omaisuuden myymisestä arvon ollessa enintään 1 milj. euroa</p>	<p>Hyvinvointialuejohtaja päättää</p> <p>3. Irtaimen omaisuuden myymisestä ja luovuttamisesta arvon ollessa enintään 1 milj. euroa</p>	<p>Täsmennys. On syntynyt tilanteita, joissa irtaimen omaisuuden arvo on mitätön ja siten epäselvyyttä kenellä on oikeus luovuttaa ko. Irtain omaisuus.</p>

Hallintosäännön muutokset – Hankinnat 2/6

Hallintosäännön kohta,	Vanha kirjaus	Uusi kirjaus	Perustelu tai tarkennus muutokseen liittyen
62 § Tavaroiden ja palvelujen hankinta, 1 mom. 2 kohta	Aluehallitus päättää (--) - Tavara/laite- ja palveluhankinnoista, joiden arvo ylittää 30 milj. Euroa	Aluehallitus päättää (--) - Tavaroiden ja palvelujen hankinnoista , joiden arvo ylittää 30 milj. euroa	Määritelmien yhtenäistäminen
62 § Tavaroiden ja palvelujen hankinta, 2 mom. 1. kohta	Hyvinvointialuejohtaja päättää (--) - Tavara, laite- ja toimintavarustus – hankinnoista enintään 30 milj. euroon saakka, ellei muualla toisin määrätä	Hyvinvointialuejohtaja päättää (--) - Tavaroiden (ml. toimintavarustuksen) hankinnoista 30 milj. euroon saakka, ellei muualla toisin määrätä	Määritelmien yhtenäistäminen
62 § Tavaroiden ja palvelujen hankinta, 4. mom. 1. kohta	Sosiaali- ja terveystoimintajohtaja, pelastusjohtaja, tukipalvelujohtaja ja konsernipalvelujohtaja päättää alaisensa tehtäväalueen osalta - Irtaimen omaisuuden ja palvelujen hankinnasta sekä näihin päätöksiin liittyvien sopimusten hyväksymisestä käyttösuunnitelman rajoissa enintään 10 milj. euroon saakka	Sosiaali- ja terveystoimintajohtaja, pelastusjohtaja, tukipalvelujohtaja ja konsernipalvelujohtaja päättää alaisensa tehtäväalueen osalta - Tavaroiden ja palvelujen hankinnasta sekä näihin päätöksiin liittyvien sopimusten hyväksymisestä käyttösuunnitelman rajoissa enintään 10 milj. euroon saakka	Määritelmien yhtenäistäminen

Hallintosäännön muutokset – Hankinnat 3/6

Hallintosäännön kohta	Vanha kirjaus	Uusi kirjaus	Perustelu tai tarkennus muutokseen liittyen
62b § Hankintojen ohjaus	<p>Aluevaltuusto päättää hyvinvointialueen hankintaohjelmasta. Hankintaohjelmalla asetetaan strategiset päämäärät hyvinvointialueen hankinnoille ja ohjataan hankintatoiminnan kehittämistä.</p> <p>Aluehallitus päättää hyvinvointialueen hankintasuunnitelmasta.</p> <p>Hyväksytyssä hankintasuunnitelmassa esitetyissä hankinnoissa viranhaltijaorganisaatiolla on lupa hankinnan käynnistämiseen (tarjouskilpailun toteuttamiseen).</p> <p>Aluehallitus määrittää mistä strategisesti merkittävistä hankintasuunnitelman hankinnoista se tekee käynnistämispäätöksen ennen tarjousten pyytämistä. Hankintasuunnitelmassa ei edellytetä pienhankintojen ja tilausten esittämistä.</p> <p>Hankintajohtaja päättää hyvinvointialueen hankintaohjeesta.</p>	<p>Aluevaltuusto päättää hyvinvointialueen hankintaohjelmasta. Hankintaohjelmalla asetetaan strategiset päämäärät hyvinvointialueen hankinnoille ja ohjataan hankintatoiminnan kehittämistä.</p> <p>Aluehallitus päättää hyvinvointialueen hankintasuunnitelmasta.</p> <p>Hyväksytyssä hankintasuunnitelmassa esitetyissä hankinnoissa viranhaltijaorganisaatiolla hankintapäätöksen tekevällä viranhaltijalla on lupa hankinnan käynnistämiseen (tarjouskilpailun toteuttamiseen) talousarvion, taloussuunnitelman ja investointisuunnitelman rajoissa.</p> <p>Aluehallitus määrittää mistä strategisesti merkittävistä hankintasuunnitelman hankinnoista se tekee käynnistämispäätöksen ennen tarjousten pyytämistä. Hankintasuunnitelmassa ei edellytetä pienhankintojen ja tilausten esittämistä.</p> <p>Aluehallitus päättää vuoden alussa tuotantotapa-analysien käynnistämisestä.</p> <p>Hankintajohtaja päättää hyvinvointialueen hankintaohjeesta.</p>	<p>Hallintosäännössä kirjaus "viranhaltijaorganisaatio" jää liian ylätasoiseksi. Oikeus hankinnan käynnistämiseen kytketään päätöksentekovastuuseen. Taloudelliset reunaehdot on huomioitava ennen käynnistämistä.</p> <p>Analysit tehdään strategisesti merkittävistä hankinnoista. AH:n myötävaikutus tässä olisi tärkeää.</p>

Hallintosäännön muutokset – Hankinnat 4/6

Hallintosäännön kohta	Vanha kirjaus	Uusi kirjaus	Perustelu tai tarkennus muutokseen liittyen
62 § Tavaroiden ja palvelujen hankinta 5 mom.	-	Hankinnasta päättävällä on oikeus allekirjoittaa hankintasopimus sekä tehdä siihen liittyvät päätökset ja ratkaisut <u>hankintavaltuuksien rajoissa</u> , ellei tässä hallintosäännössä muuta määrätä.	Ei ole ollut ilmiselvää, että hankintapäätöksen tehnyt päättää myös muista hankintasopimuksen aikaisista päätöksistä, joten sitä koskeva selvennys lisätty.
62 § Tavaroiden ja palvelujen hankinta 6 mom.	-	Hyvinvointialuejohtaja päättää aluehallituksen päätösvaltaan kuuluvien hankintojen osalta hankintamenettelyn keskeyttämisestä, <u>option käyttöönotosta hankintavaltuuksien rajoissa</u> , palvelutuottajarekisterin täydentämisestä tai muuttamisesta sekä hankintalain 136 §:n sallimista sopimusmuutoksista, jotka eivät merkittävästi muuta sopimuksen arvoa. Lisäksi hyvinvointialuejohtaja päättää aluehallituksen päätösvaltaan kuuluvien hankintojen osalta sopimuksen purkamisesta ja irtisanomisesta. * Tämä kohta poistettu HA joryssä 9.2.	Hyvinvointialueelle on siirtynyt iso määrä sopimuksia, joissa sopimuksen aikaisen toiminnan ratkaisutarpeita ja aluehallituksen päätösvaltaan kuuluvissa hankinnoissa halutaan mahdollistaa kustannustehokasta ja sujuvampaa toimintatapaa. Esimerkiksi sopimuskumppaneita koskevia vaihdoksia tulee jatkuvasti, joita ei ole tarkoituksenmukaista kierrättää aluehallituksen kautta. Lisäksi optioiden käyttöönotot aluehallituksen päätöksissä ovat yleisiä. Sopimusten irtisanomiset ovat pääasiallisesti operatiivista toimintaa, jotka usein liittyvät niiden uudelleen kilpailuttamiseen. Aluehallitus päättää toimivaltansa rajoissa hankintojen käynnistämisestä (HS 62b §).

Hallintosäännön muutokset – Hankinnat 5/6

Hallintosäännön kohta	Vanha kirjaus	Uusi kirjaus	Perustelu tai tarkennus muutokseen liittyen
18 § Sosiaali- ja terveysjohtajan tehtävät	<p>Sosiaali- ja terveysjohtajan tehtävänä on alaisensa palvelutuotannon osalta</p> <p>10. vastata hyvän hallinto- ja johtamistavan, riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan sekä tiedonhallinnan ja sopimushallinnan toimeenpanosta</p>	<p>Sosiaali- ja terveysjohtajan tehtävänä on alaisensa palvelutuotannon osalta</p> <p>10. vastata hyvän hallinto- ja johtamistavan, riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan sekä tiedonhallinnan ja sopimushallinnan toimeenpanosta erityisesti ostopalvelujen käytöstä talousarvion rajoissa</p>	<p>Sisäisen valvonnan ohjeesta: ”2. Sopimushallinnan vastuut on määritetty (--) - Sopimuksia seurataan ja sopimushallinnan yhteys talousprosessiin on selkeä ja määritelty.”</p> <p>Punaisella lisäyksellä halutaan korostaa erityisesti ostopalvelujen seurantaa talousarvion kannalta.</p>
19 § Pelastusjohtajan tehtävät	<p>Pelastusjohtajan tehtävänä on alaisensa palvelutuotannon osalta</p> <p>9. vastata hyvän hallinto- ja johtamistavan, sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan sekä tiedonhallinnan ja sopimushallinnan toimeenpanosta</p>	<p>Pelastusjohtajan tehtävänä on alaisensa palvelutuotannon osalta</p> <p>9. vastata hyvän hallinto- ja johtamistavan, riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan sekä tiedonhallinnan ja sopimushallinnan toimeenpanosta erityisesti ostopalvelujen käytöstä talousarvion rajoissa</p>	<p>Ks. Edellinen.</p>

Hallintosäännön muutokset – Hankinnat 6/6

Hallintosäännön kohta	Vanha kirjaus	Uusi kirjaus	Perustelu tai tarkennus muutokseen liittyen
20 § Tukipalvelujohtajan tehtävät	<p>Tukipalvelujohtajan tehtävänä on alaisensa palvelutuotannon osalta</p> <p>9. vastata hyvän hallinto- ja johtamistavan, riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan sekä tiedonhallinnan ja sopimushallinnan toimeenpanosta</p>	<p>Tukipalvelujohtajan tehtävänä on alaisensa palvelutuotannon osalta</p> <p>9. vastata hyvän hallinto- ja johtamistavan, riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan sekä tiedonhallinnan ja sopimushallinnan toimeenpanosta erityisesti ostopalvelujen käytöstä talousarvion rajoissa</p>	<p>Sisäisen valvonnan ohjeesta: ”2. Sopimushallinnan vastuut on määritetty (--) - Sopimuksia seurataan ja sopimushallinnan yhteys talousprosessiin on selkeä ja määritelty.”</p> <p>Punaisella lisäyksellä halutaan korostaa erityisesti ostopalvelujen seurantaa talousarvion kannalta.</p>
21.2 § Konsernipalvelujohtajan tehtävät	<p>Konsernipalvelujohtajan tehtävänä on alaisensa palvelutuotannon osalta</p> <p>8. vastata hyvän hallinto- ja johtamistavan, sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan sekä tiedonhallinnan ja sopimushallinnan toimeenpanosta</p>	<p>Konsernipalvelujohtajan tehtävänä on alaisensa palvelutuotannon osalta</p> <p>8. vastata hyvän hallinto- ja johtamistavan, riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan sekä tiedonhallinnan ja sopimushallinnan toimeenpanosta erityisesti ostopalvelujen käytöstä talousarvion rajoissa</p>	<p>Ks. Edellinen.</p>

Omavalvonta

Hallintosäännön muutokset – omavalvonta

- Laki sosiaali- ja terveydenhuollon valvonnasta voimaan 1.1.2024
- Laissa säädetään valtion, hyvinvointialueen, Helsingin kaupungin, HUS-yhtymän sosiaali- ja terveydenhuollon ja Kansaneläkelaitoksen
 - korkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuollon ja
 - kuntoutuspalvelujen järjestämisen valvonnasta sekä
 - julkisesti ja yksityisoikeudellisessa muodossa tuotettujen sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen valvonnasta.
- Laissa säädetään myös palveluntuottajan toimintaedellytyksistä, rekisteröinnistä ja omavalvonnasta.
- Lain tarkoituksena on varmistaa sosiaali- ja terveydenhuollon asiakas- ja potilasturvallisuus ja laadultaan hyvät sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut sekä edistää valtion, hyvinvointialueen, Helsingin kaupungin, HUS-yhtymän, Kansaneläkelaitoksen, palveluntuottajan ja viranomaisen välistä yhteistyötä.
- Laki potilasasiavastaavista ja sosiaaliasiavastaavista voimaan 1.1.2024
 - toimintaa koskevat edellytykset, tehtävät, henkilötietojen käsittely potilasasia- ja sosiaaliasiavastaavien toiminnassa

Hallintosäännön muutokset – omavalvonta 1/2

Hallintosäännön kohta	Vanha kirjaus	Uusi kirjaus	Perustelu tai tarkennus muutokseen liittyen
10 § Aluehallituksen tehtävät	-	19. Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen valvontasuunnitelman hyväksyminen	Kokonaan uusi kohta. Aluevaltuusto päättää yhä omavalvontaohjelman hyväksymisestä kuten aiemminkin, joten ohjelmaan pohjautuva suunnitelma tulisi aluehallituksen päätösvaltaan.
	-	20. Käsitellä vuosittain potilas- ja sosiaaliasiavastaavien selvitykset	Kokonaan uusi kohta. Lakisääteinen tehtävä säädetty aluehallitukselle. (Laki potilasasiavastaavista ja sosiaaliasiavastaavista 8 § 3 mom 3. kohta.)

Hallintosäännön muutokset – omavalvonta 2/2

Hallintosäännön kohta	Vanha kirjaus	Uusi kirjaus	Perustelu tai tarkennus muutokseen liittyen
12 § Asiakkuus- ja laatujaoston tehtävät	4. Seurata ja arvioida järjestämisvastuun ja palvelujen tasapuolisen saatavuuden toteutumista raportoinnin pohjalta ja arvioida palvelujen laatua yhdessä palvelutuotannon kanssa	4. Seurata ja arvioida järjestämisvastuun ja palvelujen yhdenvertaisen saatavuuden toteutumista raportoinnin pohjalta ja arvioida palvelujen laatua yhdessä palvelutuotannon kanssa	Uuden sote-valvontalain mukainen sanamuoto.
	5. Arvioida asiakas- ja potilasturvallisuussuunnitelman toteutumista	- (poistettu)	Valvontalaki kumoaa terveydenhuoltolain 8 § 4 mom. ja samalla STM:n asetuksen laadunhallinnasta ja potilasturvallisuuden täytäntöönpanosta laadittavasta suunnitelmasta. Potilasturvallisuussuunnitelmat tulevat osaksi omavalvontaa, erilliset suunnitelmat poistuvat.
	-	9. Valmistele lausunnon aluehallitukselle potilas- ja sosiaaliasiavastaavien selvityksestä	Kokonaan uusi kohta. Esitetään, että asiakkuus- ja laatujaosto antaa ko. selvityksistä lausunnon aluehallitukselle.

ARA-lainsäädäntöön liittyvä päätösvalta

ARA-lainsäädäntöön liittyvä päätösvalta

- Kunta on 1.9.2023 saakka valvonut valtion tuella rakennettujen vuokra- ja osaomistusasuntojen asukkaiden valintaperusteiden noudattamista.
- Lakimuutoksen mukaan (1.9.2023 alkaen) **hyvinvointialue valvoo niiden valtion tuella rakennettujen vuokra- ja osaomistusasuntojen asukasvalintoja, joiden asumispalveluiden järjestämisestä hyvinvointialue vastaa.**
- Eli hyvinvointialue valvoo esimerkiksi ikääntyneiden ja vammaisten henkilöiden asukasvalintaa sellaisissa ARA-kohteissa, joissa tarjotaan asumispalveluita.
- Valvontavastuu siis koskee kaikkia hyvinvointialueen alueella olevia erityisryhmien asuntoja, ei vain niitä, joista hyvinvointialue ostaa palveluja. Asuntojen käyttäjäryhmä määrittää sen, kenelle valvontavastuu kuuluu. Esim. kunnille kuuluu yhä opiskelija-asuntojen ja senioriasuntojen asukasvalintojen valvontavastuu.
- Pirkanmaan hyvinvointialueen hallintosäännössä ei ole tällä hetkellä määritetty toimivaltaa ARA-vuokra-asuntojen asukasvalintoja koskevissa viranomaistehtävissä. Näin ollen toistaiseksi toimivaltaa on käyttänyt yleistoimivallan perusteella aluehallitus ja tämän vuoksi nyt esitetään muutoksia.
- (Aluehallitus hyväksyi 21.8.2023 § 208 tätä koskevan valvontatapaohjeen.)

Hallintosäännön muutokset – ARA-lainsäädäntö 1/2

Hallintosäännön kohta	Vanha kirjaus	Uusi kirjaus	Perustelu tai tarkennus muutokseen liittyen
12 § Asiakkuus- ja laatujaoston tehtävät		10. hyväksyä asukasvuokrien vuokranmäärityksen periaatteet	<p>1.9.2023 alkaen hyvinvointialue valvoo niiden asuntojen asukasvalintoja, joiden asumispalveluiden järjestämisestä hyvinvointialue vastaa.</p> <p>Valvonta perustuu seuraaviin lainkohtiin:</p> <ul style="list-style-type: none">• aravarajoituslaki (1190/1993), 4 d §• laki vuokra-asuntolainojen ja asumisoikeustalolainojen korkotuesta (604/2001), 11 d §• laki vuokratalojen rakentamislainojen lyhytaikaisesta korkotuesta (574/2016), 24 §. <p>Konserni- ja toimitilajaosto käsittelee edelleen toimitilojen vuokranmäärityksen periaatteet. Asukasvuokrien periaatteet linkittyvät asumislainsäädännön tehtäviin, joten näiden osalta toimivalta sopii asiakkuus- ja laatujaoston tehtäviin.</p>
		11. huolehtia asuntolainsäädännön ja siihen liittyvien säännösten mukaisista viranomaistehtävistä ja käyttää näissä asioissa viranomaiselle kuuluvaa ratkaisovaltaa siltä osin kuin toimivaltaa ei ole siirretty viranhaltijoille.	Toimivalta sisältää valvontatapa päätöksen hyväksymisen ja asukasvalintojen valvonnan toteutumisesta vuosittain annettavan raportin käsittelyn.

Hallintosäännön muutokset – ARA-lainsäädäntö 2/2

Hallintosäännön kohta	Vanha kirjaus	Uusi kirjaus	Perustelu tai tarkennus muutokseen liittyen
28.3 § Sosiaali- ja terveydenhuollon viranomaisen toimivalta	-	Uusi 3 mom.: Tukipalvelujohtaja vastaa hyvinvointialueella asuntolainsäädännön ja siihen liittyvien säännösten mukaisesta asukasvalintojen valvonnasta, asukasvalintoja koskevien kantelujen käsittelystä ja vuosittaisesta raportoinnista asiakkuus- ja laatujaostolle.	1.9.2023 alkaen hyvinvointialue valvoo niiden asuntojen asukasvalintoja, joiden asumispalveluiden järjestämisestä hyvinvointialue vastaa. Elokuussa 2023 tehdyn valvontatapapäätöksen mukaisesti tilahallintajohtaja vastaa jo nykyisin valvonnasta ja sitä toteutetaan hänen vastuualueellaan. ARAn myöhemmin tekemän linjauksen mukaisesti myös asukasvalinnoista tehdyt kantelut käsitellään hyvinvointialueella. (Laki vuokra-asuntolainojen ja asumisoikeustalolainojen korkotuesta)

Sosiaali- ja terveysjohtajan toimivalta

Hallintosäännön muutokset – sote-johtajan toimivalta

Hallintosäännön kohta	Vanha kirjaus	Uusi kirjaus	Perustelu tai tarkennus muutokseen liittyen
28 § Sosiaali- ja terveydenhuollon viranomaisen toimivalta	Sosiaali- ja terveysjohtaja 1. päättää sosiaali- ja terveydenhuollon erityislainsäädäntöön perustuvista palveluista ja niiden myöntämisestä aluehallituksen hyväksymien perusteiden mukaisesti ellei päätösvalta kuulu lain tai hallintosäännön perusteella toiselle viranomaiselle tai viranhaltijalle 2. määrää viranhaltijat, jotka toimivat sosiaali- ja terveydenhuollon lainsäädännön tarkoittamina sosiaalihuollon johtavina viranhaltijoina sekä muut toimialan erityislainsäädännön nojalla määrättävät viranhaltijat 3. päättää alaisensa viranomaisen asiakasmaksupäätöksistä tehdyt oikaisuvaatimukset	Sote-johtajan tehtäviin lisätty uusi kohta 4. päättää sote-erityislainsäädäntöön perustuvia tehtäviä suorittavista viranhaltijoista tai yksiköistä.	Hyvinvointialueen on lääkelain 71 §:n mukaan tarkastettava alueellaan olevat rajatut lääkevarastot vuosittain ja raportoitava siitä aluehallintovirastoille. Sote-johtajan päätöksellä määritetään hyvinvointialueen viranomaisen, joka vastaa rajattujen lääkevarastojen tarkastuksiin liittyvistä tehtävistä hyvinvointialueella (tukipalvelujen valvontatehtävien yksikkö).

Toimivalta vakavissa häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa

Hallintosäännön muutokset – toimivalta vakavissa häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa 1/6

Hallintosäännön kohta	Vanha kirjaus	Uusi kirjaus	Perustelu tai tarkennus muutokseen liittyen
14 luku 34 § Vakavan häiriötilanteen ja poikkeusolojen päätösvallan ottaminen käyttöön	Aluehallitus voi vahvistaa hyvinvointialuejohtajan, hyvinvointialueen terveyden- ja sairaanhoidosta vastaavan johtajaylilääkärin ja palvelutuotannon linjajohtajan normaalista toimivallasta poikkeavan päätösvallan määrääjäksi yli yhden kuukauden kestävässä vakavassa häiriötilanteessa sekä poikkeusoloissa edellä tässä luvussa mainitun muun välttämättömän syyn vuoksi. Aluehallitus voi vahvistamisen sijaan – sekä ennen määrääjän päättymistä – todeta, ettei normaalista toimivallasta poikkeavan päätösvallan käytölle ole enää perusteita.	Aluehallitus voi vahvistaa hyvinvointialuejohtajan, hyvinvointialueen terveyden- ja sairaanhoidosta vastaavan johtajaylilääkärin, sosiaali- ja terveysjohtajan ja palvelulinjajohtajan normaalista toimivallasta poikkeavan päätösvallan määrääjäksi yli yhden kuukauden kestävässä vakavassa häiriötilanteessa sekä poikkeusoloissa edellä tässä luvussa mainitun muun välttämättömän syyn vuoksi. Aluehallitus voi vahvistamisen sijaan – sekä ennen määrääjän päättymistä – todeta, ettei normaalista toimivallasta poikkeavan päätösvallan käytölle ole enää perusteita.	Lisätään sosiaali- ja terveysjohtajan toimivalta koskien vakavia häiriötilanteita ja poikkeusoloja. Tarkempi sanamuoto: palvelulinjajohtaja. Muokattu keskustelun myötä sotejoryn käsittelyn jälkeen työryhmän ehdotuksesta.

Hallintosäännön muutokset – toimivalta vakavissa häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa 2/6

Hallintosäännön kohta	Vanha kirjaus	Uusi kirjaus	Perustelu tai tarkennus muutokseen liittyen
27 § Hyvinvointialueen vastaavan johtajaylilääkärin, vastaavan sosiaalihuollon johtajan ja vastaavan hoitotyön johtajan tehtävät	Hyvinvointialueen vastaavan johtajaylilääkärin tehtävänä on 1. Toimia terveydenhuoltolain 57 §:n mukaisena vastaavana lääkärimä 2. Johtaa ja valvoo hyvinvointialueen terveyden- ja sairaanhoitotoimintaa 3. Johtaa lääketieteellistä tutkimus-, koulutus- ja kehittämistoimintaa 4. Vastata potilasrekisteristä 5. Vastata osaltaan hoito- ja toimintakäytäntöjen kehittämisestä ja arvioinnista yhteistyössä eri ammattiryhmien kanssa 6. Osallistua kansalliseen ja kansainväliseen lääketieteen tutkimus- ja kehittämistyöhön sekä verkostojen toimintaan 7. Käyttää päätösvaltaa vakavissa häiriötiloissa ja poikkeusoloissa hallintosäännössä määrätyllä tavalla	Hyvinvointialueen vastaavan johtajaylilääkärin tehtävänä on 1. Toimia terveydenhuoltolain 57 §:n mukaisena vastaavana lääkärimä 2. Johtaa ja valvoo hyvinvointialueen terveyden- ja sairaanhoitotoimintaa 3. Johtaa lääketieteellistä tutkimus-, koulutus- ja kehittämistoimintaa 4. Vastata potilasrekisteristä 5. Vastata osaltaan hoito- ja toimintakäytäntöjen kehittämisestä ja arvioinnista yhteistyössä eri ammattiryhmien kanssa 6. Osallistua kansalliseen ja kansainväliseen lääketieteen tutkimus- ja kehittämistyöhön sekä verkostojen toimintaan 7. Käyttää päätösvaltaa vakavissa häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa hallintosäännössä määrätyllä tavalla	Yhtenäinen määritelmä punaisella. Häiriötiloissa → häiriötilanteissa.

Hallintosäännön muutokset – toimivalta vakavissa häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa 3/6

Hallintosäännön kohta	Vanha kirjaus	Uusi kirjaus	Perustelu tai tarkennus muutokseen liittyen
14 luku 33 § Toimivalta vakavissa häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa	<p>(Siirtyy 33.4 §)</p> <p>33.3 § Palvelutuotannon linjajohtaja:</p> <ul style="list-style-type: none">• voi käyttää vakavassa häiriötilanteessa ja poikkeusoloissa päätösvaltaa hyvinvointialueen palvelujen turvaamiseksi ja tilanteen normalisoimiseksi omalla toimialallaan välttämättömän syyn vuoksi, ellei hyvinvointialuejohtaja tai hyvinvointialueen terveyden- ja sairaanhoitotoiminnasta vastaava johtajaylilääkäri päättä asiasta.	<p>Uusi 33.3 § Sosiaali- ja terveysjohtaja:</p> <p>voi käyttää vakavassa häiriötilanteessa ja poikkeusoloissa päätösvaltaa hyvinvointialueen palvelujen turvaamiseksi ja tilanteen normalisoimiseksi omalla tehtäväalueellaan välttämättömän syyn vuoksi, ellei hyvinvointialuejohtaja tai hyvinvointialueen terveyden- ja sairaanhoitotoiminnasta vastaava johtajaylilääkäri päättä asiasta.</p>	<p>Lisätään sosiaali- ja terveysjohtajan toimivalta koskien vakavia häiriötilanteita ja poikkeusoloja.</p> <p>Muokattu keskustelun myötä sote-joryn käsittelyn jälkeen työryhmän ehdotuksesta.</p> <p>Sote-johtajan toimivalta uusi 33.3 § ja siirretään palvelulinjajohtajan toimivalta 33.4 §:ksi.</p>

Hallintosäännön muutokset – toimivalta vakavissa häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa 4/6

Hallintosäännön kohta	Vanha kirjaus	Uusi kirjaus	Perustelu tai tarkennus muutokseen liittyen
14 luku 33 § Toimivalta vakavissa häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa	33.3 § Palvelutuotannon linjajohtaja: • voi käyttää vakavassa häiriötilanteessa ja poikkeusoloissa päätösvaltaa hyvinvointialueen palvelujen turvaamiseksi ja tilanteen normalisoimiseksi omalla toimialallaan välttämättömän syyn vuoksi, ellei hyvinvointialuejohtaja tai hyvinvointialueen terveyden- ja sairaanhoitotoiminnasta vastaava johtajaylilääkäri päättä asiasta.	Siirto 33.4 § Palvelulinjajohtaja: • voi käyttää vakavassa häiriötilanteessa ja poikkeusoloissa päätösvaltaa hyvinvointialueen palvelujen turvaamiseksi ja tilanteen normalisoimiseksi omalla palvelulinjallaan välttämättömän syyn vuoksi, ellei hyvinvointialuejohtaja tai hyvinvointialueen terveyden- ja sairaanhoitotoiminnasta vastaava johtajaylilääkäri tai sosiaali- ja terveysjohtaja päättä asiasta.	Lisätään sosiaali- ja terveysjohtajan toimivalta koskien vakavia häiriötilanteita ja poikkeusoloja. Muokattu keskustelun myötä sote-joryn käsittelyn jälkeen työryhmän ehdotuksesta.

Hallintosäännön muutokset – toimivalta vakavissa häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa 5/6

Hallintosäännön kohta	Vanha kirjaus	Uusi kirjaus	Perustelu tai tarkennus muutokseen liittyen
28 § Sosiaali- ja terveydenhuollon viranomaisen toimivalta	<p>Sosiaali- ja terveysjohtaja</p> <p>1. päättää sosiaali- ja terveydenhuollon erityislainsäädäntöön perustuvista palveluista ja niiden myöntämisestä aluehallituksen hyväksymien perusteiden mukaisesti, ellei päätösvalta kuulu lain tai hallintosäännön perusteella toiselle viranomaiselle tai viranhaltijalle</p> <p>2. määrää viranhaltijat, jotka toimivat sosiaali- ja terveydenhuollon lainsäädännön tarkoittamina sosiaalihuollon johtavina viranhaltijoina sekä muut toimialan erityislainsäädännön nojalla määrättävät viranhaltijat</p> <p>3. päättää alaisensa viranomaisen asiakasmaksupäätöksistä tehdyt oikaisuvaatimukset</p>	<p>Lisätään sosiaali- ja terveysjohtajan päätösvaltaan seuraavat kohdat:</p> <p>5. Huolehtii osaltaan hyvinvointialueen varautumiseen liittyvistä tehtävistä</p> <p>6. Käyttää päätösvaltaa vakavissa häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa hallintosäännössä määrättyllä tavalla</p>	<p>Esitetään täydennettäväksi luvun 14 varautumiseen sote-johtajan toimivalta, jonka vuoksi tarpeen muuttaa myös tämä kohta.</p>

Hallintosäännön muutokset – toimivalta vakavissa häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa 6/6

Hallintosäännön kohta	Vanha kirjaus	Uusi kirjaus	Perustelu tai tarkennus muutokseen liittyen
14 luku Toimivalta vakavissa häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa Uusi 34a §	--	34a § Valmiustilan muuttaminen Hyvinvointialueen valmiuden säätelystä päättää hyvinvointialueen valmiussuunnitelman mukaisesti hyvinvointialuejohtaja ajantasaisen tilannekuvan perusteella. Pelastusjohtajan toimivaltaan kuuluvien onnettomuustilanteiden aikaisten pelastustoimen muodostelmien osalta valmiuden nostosta päättää pelastusjohtaja.* (poistettu pela-joryssa 17.1.2024)	Kokonaan uusi päätösvaltoja selkeyttävä kohta. Tarkistetaan vielä onnettomuustilanteiden valmiuden nostosta päättäminen. Jatkotarkasteluun syksy 2024/Mika

Rahatoimen tehtävät ja päätösvalta

Hallintosäännön muutokset – Sijoitustoimintaan liittyvä päätöksenteko

Hallintosäännön kohta	Vanha kirjaus	Uusi kirjaus	Perustelu tai tarkennus muutokseen liittyen
65 § Rahatoimen tehtävät ja päätösvalta	-	Uusi 9. momentti: Talusojohtaja päättää rahoitus- ja sijoitustoiminnan periaatteiden toimeenpanosta.	<p>Aluehallitus vastaa siitä, että hyvinvointialueen rahavaroja hoidetaan siten, että maksuvalmius on varmistettu, maksuliikenne on ajan tasalla, rahoitus on suunniteltu ja rahavarat sijoitettu aluevaltuuston hyväksymien sijoitustoiminnan periaatteiden mukaisesti.</p> <p>Aluevaltuusto päättää hyvinvointialueen kokonaisvarallisuuden hoidon sekä rahoitus- ja sijoitustoiminnan periaatteista. (HS 65 § 1.-2. mom)</p> <p>Lisätään uusi kohta. Selkeytetään päätösvaltaa.</p>

Nuorisovaltuuston aloiteoikeus

Hallintosäännön muutokset – nuorisovaltuustoa koskevat lisäykset 1/2

Hallintosäännön kohta	Vanha kirjaus	Uusi kirjaus	Perustelu tai tarkennus muutokseen liittyen
119 § Valtuutettujen aloitteet	-	Uusi 6 . momentti: Lisäksi nuorisovaltuustolla on oikeus tehdä kirjallisia aloitteita aluevaltuuston kokouksissa. Nuorisovaltuuston aluevaltuuston kokouksissa tekemät aloitteet tulee käsitellä samassa järjestyksessä kuin aluevaltuutettujen jättämät valtuustoaloitteet.	Aluevaltuusto käsitteli nuorisovaltuuston valtuustoaloitteen 6.11.2023 § 124 ("vastaus valtuustoaloitteeseen - Nuorisovaltuuston vaikuttamis- ja toimintamahdollisuuksia on parannettava"). Aluevaltuusto hyväksyi yksimielisesti pöytäkirjan: " Valmistellaan hallintosääntömuutokset nuorisovaltuuston aloiteoikeudesta aluevaltuuston kokouksissa sekä nuorisovaltuuston edustajien läsnäolo- ja puheoikeudesta valiokuntien kokouksissa Tampereen kaupungin toimintamallin mukaisesti."

Hallintosäännön muutokset – nuorisovaltuustoa koskevat lisäykset 2/2

Hallintosäännön kohta	Vanha kirjaus	Uusi kirjaus	Perustelu tai tarkennus muutokseen liittyen
11 luku – Vaikuttamistoimielimet ja –foorumit EI ESITETÄ TÄLLÄ KIERROKSELLA	7. momentti: Vaikuttamistoimielimen jäsenellä (yksi jäsen/toimielin ja mahdollinen varajäsen) on läsnäolo- ja puheoikeus aluevaltuuston kokouksissa.	Uusi 7. momentti: Vaikuttamistoimielimen jäsenellä (yksi jäsen/toimielin ja mahdollinen varajäsen) on läsnäolo- ja puheoikeus aluevaltuuston kokouksissa sekä nuorisovaltuuston edustajilla sen valiokuntien kokouksissa. Tämä kohta jää vielä jatkovalmisteluun. Valiokuntia ei ole tästä ehditty kuulla. Pj-kollegio 16.1. ei puoltanut kokoonpanon muuttamista tässä vaiheessa. /vy	Aluevaltuusto käsitteli nuorisovaltuuston valtuustoaloitteen 6.11.2023 § 124 ("vastaus valtuustoaloitteeseen - Nuorisovaltuuston vaikuttamis- ja toimintamahdollisuuksia on parannettava"). Aluevaltuusto hyväksyi yksimielisesti ponnen: "Valmistellaan hallintosääntömuutokset nuorisovaltuuston aloiteoikeudesta aluevaltuuston kokouksissa sekä nuorisovaltuuston edustajien läsnäolo- ja puheoikeudesta valiokuntien kokouksissa Tampereen kaupungin toimintamallin mukaisesti. "

Kiitos!